

ΑΠΟ ΤΙΣ ΡΩΜΑΪΚΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

Το τελευταίο έρωτικό προξενόχημα της περιόχτης βασιλείας. Η Μεσσαλίνα και τα «Βακχεία». Η καταδίκη της. Οπεν επεμβαίνει ματαιώς με λείρια της Έστιας. Ο κύριος ράκος Κλαύδιος τρώει τε... καταπέτασμα του ναού! Η Μεσσαλίνα καταφεύγει στους κήπους του Λευκούλλου. Συμβουλή μητέρας. Το δραματικό τέλος της Μεσσαλίνας κ.τ.λ.

Όταν κατά το έτος 48 π. Χ. ο άποχανωμένος αυτοκράτωρ των Ρωμαίων Κλαύδιος βρισκόταν μακριά από την πρωτεύουσά του, στα Όστια, έβλεπε μία καταπληκτική είδση: "Ότι ή σύζυγός του Μεσσαλίνα, (την όποιαν είχε άνωψει στον αυτοκρατορικό θρόνο και την είχε κάνει πανίσχυρη) έλαβε τό πρωτάκουστο θράσος να τελήσει, δηλαδή, με πομπή και έπισημότητα, τους... γάμους της μ' έναν από τους φίλους της, τον όρατο ελευατρίδη Σύλβιο! 'Αμέσως ό Κλαύδιος, έβω φρενάω, έσπεισε να γυρίσει στη Ρώμη, για να τιμωρήσει την άπιστία.

Ήταν Οκτώβριος μήνας και στη Ρώμη επανηγυρίζονταν τα Β α κ χ ς ι α, κατά τα όποια έτελούντο τα περίφημα όργια. Η Μεσσαλίνα έφρονιζέτο της πομπής, με λυμένα τα μαλλιά, κοινώντας, από χέρι ένα θύρο.

Ό Σύλβιος, στεφανωμένος με πισσό, φορώντας κοθόρνους, κινούσε τό κεφάλι όμορφα με τό ρυθμό τών όδώνων τραγουδιών, πού έφίελε ό χορός τών Μαινάδων. Ένας κινικός φιλόσοφος της έποχής, ό Οσέτιος Ουάλες, άνεβασιμένος σ' ένα δέντρο, εκτίταζε την πομπή. Τόν δούτησαν τό βλέπει και άπάντησε:

— Βλέπω θύελλα νύχεται από τα Όστια!

Πράγματι δέ σέ λίγο, έγινε γνωστή στη Ρώμη ή είδση, ότι ό Κλαύδιος, πληροφορηθείς τό τούλιμα της γυναίκας του, έφτασε με τό στρατό του.

Η Μεσσαλίνα πεύοιρομη τότε έτροξε και κρυφάσε στους άπέραντους κήπους τού Λουκούλλου... Δέν ήσαν όμοιο πολύ μέσα στους κήπους ούτούς, γιατί της ήθε ή ιδέα να πάη να προϋπαντήσει τόν Κλαύδιο και να τόν τωπαλάη, όπως τόνες άλλες φορές, πού τού είχε άπιστήσει. Η Μεσσαλίνα είχε μεγάλη πεποιθήση στην άκατανίκητη όμορφιά της. Και έτσι, με την άποφαση αυτή, διάγειος όλη σχεδόν τη Ρώμη πεύή. Όταν έφτασε στην πόλη της πόλεως, είχε κοωραστεί τόσο, ώστε δέν μπορούσε πειά να προχωρήσει. Έκείνη τη στιγμή περνούσε ένα κάρο. Η Μεσσαλίνα άνέθηκε επάνω και προχώρησε στο δρόμο τών Όστίων. Από την αντίθετη διεύθυνση έρχόταν ό Κλαύδιος, συνοδευόμενος από την πολυάριθμη ακολουθία του και τόν εισινόμενό του, νεαρό Νάρκισσο, πρώην δούλο, πού τόν είχε κάνει άπελευθερω. Ο Νάρκισσος—έχθρος άπονοδος της Μεσσαλίνας— φοβούμενος τη συνάντηση, είχε άνεθεί επάνω στο φορετό τού Καίσαρος και καθόταν πλάι του. Φοβερά ταραγμένος ό Κλαύδιος, έβλεπε μηχανικά: «Ω, την άβλια! "Ω, την κοωίγια! "Ω, την άπιστία!...» Έξάρτα, τό κάρο της Μεσσαλίνας και τό φορετό τού σιζόγυ της βρέθηκαν άντιμέτωπα. Η Μεσσαλίνα κατέρρευε τότε σέ μη γυναίκα ποτηρία: Υψώνοντας τη φωνή, έπελάσθη τα δύο παιδιά πού είχε άποκτήσει με τόν αυτοκράτορα.

— Άς άκούσει τη μητέρα της Οκταβίας και τού Βρετανιζού, φώναξε.

Ο Νάρκισσος όμοιο φηθόισε συγχρόνως σ' αϊτή τού αυτοκράτορος:

— Ο Σύλβιος! Ο Σύλβιος!... Ο γάμος! Ο γάμος!...

Και τού εξέθεσε τα όργια της Μεσσαλίνας κατά την άπιστία του, θέλοντας έτσι να τόν έξοργίσει περισσότερο...

Την ίδια στιγμή, κοντά στην Πύλη της Ρώμης, ό Κλαύδιος είδε μία Έστιάδα (λέγεται της Έστιας), ή όποια κρατούσε τα δύο παιδιά του. Η Έστιάδα άπατούσε από τόν Κλαύδιο να μη θανατώσει τη

γυναίκα του, προτού άκούσει την άπολογία της. Ο Νάρκισσος τότε της άπάντησε, ότι ό αυτοκράτωρ θά την άκουγε και, παραμερίζοντας τα παιδιά τού Κλαύδιου, ξανάστατε την Έστιάδα από νού της. Έπειτα ώδήγησε τόν περιεγγο αυτόν αυτοκράτορα—πού ποτέ δέν είχε θέληση δική του—στο στρατόπεδο τών Πραιτωριανών, ό όποιο ήσαν προεδιοποιημένοι και διά βοής έξήτησαν την τιμωρία τών ένοχών. Είχαν έτοιμη μάλιστα μία καταδικαστική άποφαση δώδεκα φίλων της Μεσσαλίνας, μεταξύ τών όποιων και τού Σύλβιου. Και ό Κλαύδιος, χωρίς καν να διαβάσει τα όνόματα, έπέγραψε τη θανατική του καταδική. Άλλά ό Σύλβιος έρόφρασε κι' αυτοκτόνησε... Οι άλλοι τζυρατομήθησαν με τσεκούρι!...

Στό μεταξύ, ή Μεσσαλίνα είχε καταφύγει και πάλι στους έξαισιους κήπους τού Λουκούλλου και προσπαθούσε να σώσει τη ζωή της. Έγγραφε διαρκώς στον αυτοκράτορα άναφορές, άλλτε ιστευτικές, άλλτε άναγκαστικές. Τότε ό Νάρκισσος, φοβούμενος ότι ή Μεσσαλίνα θά την έγγύτωση και θά την πδάανε αϊτό, άορισε να φροντίη για τη σύντομη θανάτωσή της.

Μόλις ό αυτοκράτορ έγένισε στο παλάτι, στρόθηκε στο τραπέζι. Τού έφεραν όλα τ' αγαθά της γης και της θάλασσης. Έγινε έλιές πράσινης και μαυρες από την Έλλάδα, κινώνια τού Λιβάνου με σάτσα από μέλι και σπόρους παταρούνας, λουζάνια θηγασιμένα με ζύγκι άγριοχορτού της Συρίας. Έγινε φραοδίπτες, Έγινε χαβιάρι μαύρο και κόκκιο. Οραίοι έφηβοι τόν κερνούσαν μελικρασο, άνακτομένο με κανέλλα. Μιά σιλάδα Γαδιτανή τού έρόφρασε ψωμί επάνω σέ άργυρή πατέλα... Έπειτα ένα πλθθος νύων τ ρ α π ε ξ ο ζ ο μ ω ν έφερε τη δ ε υ τ ε ρ η σειρά τών φαγητών. Ο Κλαύδιος έγινε μελαγχολικός, φασανούς κ' ένα λαγό, στολισμένο με φτερά, όαν Πήγασο! Έγινε κεφάλι άγριοχορτού γαυριομένου με ταύλες, άστειρία και καρδιά τών Ίνδιών. Μιά μαύρη σιλάδα, Νοβδιανή, έφερε μία μικρή χωνή βάρακα, μέσα στην όποιαν ένα μεγάλο χέλι έκολιμπόσε σέ σάτσα από κόκκινο χρυσά και λυωμένα μωριμωτόνια. Ο Κλαύδιος έγινε κ' άπ' αϊτό. Έπειτα έγινε την τρίτη σειρά φαγητών, δηλ. στειρία βρετανική της Λουκηνίδος λίμνης, έγινε πάντα παραγεμιστή με χωνομάδες της Θηβαίδος, έγινε γλάσσα ζαρκαδιού με κύνιο, έγινε σμέρινα με μαχαρικά, έγινε σαλιζάρια ψημένα σέ άργυρή σκάρα. Έγινε όλων τών ειδών τις τρούφες, μυνιάρια, σαλιές, φρούτα. Έγινε τό καταπέτασμα τού Ναού! Και οι έφηβοι τόν κερνούσαν όλοένα σέ χρυσά ποτήρια παλιό κρασί της Κύπρου και φοινικιά!...

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΣΤΟ ΔΙΚΟ ΜΟΥ ΑΣΤΕΡΙ

Πούός ξέρει ποτέ θάρβα να σέ βρώ, σ' αστέρια τα τεράφια, τα αϊώνα, όστέρι μου άσφαλιετο, λοιμρό, άγέραστο άπ' τα πάη κι' άπ' τα χρόνια!

Πούός ξέρει ποτέ θάρβα να σέ βρώ, άφίοντας τό πέλαγο τού κόσμου, τό άπέραντο, τό μαύρο, τό τικρό πού χάνεται σέ βάθη του τό φώς μου.

Πούός ξέρει ποτέ θάρβα να σέ βρώ, με σένα, φώς παρήγορο, να ζήσω, τ' άβώρητα σιμά σου να θωρψώ, τ' άγνώριστα κοντά σου να γνωρίσω.

Πούός ξέρει ποτέ θάρβα να σέ βρώ, μα τρέμω πάλι μήπως και σέ χάσω, μην τύχη και για κόσμο άστραφερό, τό τίποτε, τό άνώταρχο άγναλάσσω...

γλάσσα ζαρκαδιού με κύνιο, έγινε σμέρινα με μαχαρικά, έγινε σαλιζάρια ψημένα σέ άργυρή σκάρα. Έγινε όλων τών ειδών τις τρούφες, μυνιάρια, σαλιές, φρούτα. Έγινε τό καταπέτασμα τού Ναού! Και οι έφηβοι τόν κερνούσαν όλοένα σέ χρυσά ποτήρια παλιό κρασί της Κύπρου και φοινικιά!...

Άμα καταπρανθή από την πολυαγία και τα κρασιά, ό Κλαύδιος έπαλιόθηκε σ' ένα πλούσιο άνάκλητο και διάταξε να πούν σ' έ κ ε ι ν η τ η δ ρ ο σ τ υ χ ι ο σ μ ε ν η (αϊτή τη φράση νετεχειρισθή) ότι την άλλη μέρα ώφειλε να παρουσιασθή μπροστά του για ν' άπολογηθή. Μόλις άκουσαν τα λόγια τόν αϊτό οι αϊλικοί, έχθροι της Μεσσαλίνας, και είδαν να κατατέθη ή όργη του, φοβήθηκαν μύ νικήσ ή έφος, και άπεφάσαν να τελειώσουν την ίδια εκείνη ώρα. Πετύχηκε λοιπόν έξω από την άδουσα ό Νάρκισσος και έλτε στο χιλιαρχο και τούς έξακοντάρχους, πού περιέμεναν στις στοές τών άνακτόρων έξνοπιοι!...

—Νά θανατωθῆ ἀμέσως ἡ Μεσσαλίνα! Αὐτὴ εἶνε ἡ διαταγὴ τοῦ Καίσαρος!...

Καί, δείχνοντας τὸν ἀπελεύθερο Εὐδοῦ, ἐπρόσθεσε : —'Ιδοῦ, αὐτὸς εἶνε ὁ ἐπάπτης τῆς ἔκτελεσως! —'Αμέσως ὁ χιλιάρχος, οἱ ἐκατόνταρχοι, μὲ τὸν Εὐδοῦ ἐπὶ κεφαλῆς, κρατοῦντες γυναικὰ τὴ Ξέρην, ἔφραγαν πρὸς τοὺς κήπους τοῦ Λουζουλίου, νά θανατώσων τὴ Μεσσαλίνα,...

* * * Ἀελλιομένη περὶ γιὰ τὴ σωτηρία τῆς, ξατιλωμένη κατὰ γῆς, ἡ Μεσσαλίνα εἶχε κοντὰ τῆς τὴ μητέρα τῆς Λεπίδα, ἡ ὁποία τὴν ἐσυμβούλευε νά μὴν περηνένη τοὺς δημίους, ἀφοῦ δὲν ἴσχυε καμιά ἐλπίδα, ἀλλὰ νὰ σκοτωθῆ μόνη τῆς, ἀξιοπρεπῶς. 'Αλλὰ μέσα στὴ διεφθαρμένη ἐκείνη ψυχῇ δὲν ἴσχυε περὶ κανένα ἐγγενικὸ αἰσθημα, καὶ ἡ Μεσσαλίνα ἐξακολούθησε νά θηρηολογῆ...

Ἐξαίτια, ἡ πόρτες ἀνοίξαν μὲ θόρυβο καὶ στὸν κήπο ἐμπήκε ὁ χιλιάρχος, σιωπηλὸς καὶ ἀξιοπρεπῆς καὶ πλάγι του ὁ ἀπελεύθερος Εὐδοῦς, εὐθύμος καὶ σκεπτικὸς. Τότε ἡ Μεσσαλίνα ἔχασε κάθε ἐλπίδα καὶ πῆρε τὸ ξίφος ποῦ τῆς ἐπρότεινε ὁ Εὐδοῦς. Μὲ τρεμουλιαστὸ χέρι τὸ ἐπέλθισσε στὸ λαμπὸ τῆς καὶ στὸ στήθος τῆς, ἀλλὰ χωρὶς νύχθ τὸ θάρρος νὰ τὸ σπρώξῃ. Ἐξαίτια, θῆλεσε γιὰ τελευταία φορὰ νά δοκιμάσῃ τὴ δύναμι τῶν θεληγῆτων τῆς.

Ρίχνει κάτω τὸ σπαθί, σηκώνεται ὄρθια καὶ χαμογελώντας μὲ ἐρωτική προσοχή, ξερομιλώνεται γρήγορα—γρήγορα, πεταίει χάμω τὰ πλοῖα φορεμάτῃ τῆς καὶ φανερώναται ὀλόγυμη στους ἄντρες, σὲ αἰσὶ προσφορὰς! Φαίνεται αὐν νὰ λέη :

—Μὴ σκοτώνετε ἐνὶ τόσο ὄρωτο σῶμα!... Εἶνε δικὸ σας!...

Ὁ Εὐδοῦς καγγύζει περὶταιχτικά. Καὶ ὁ χιλιάρχος ἀράζει ἀπὸ γάτω τὸ ξίφος καὶ τὸ βυθίζει στὴν καρδιά τῆς τρεμερῆς ἐκείνης γυναικας. Ἡ Μεσσαλίνα λήφτει νεκρῆ... Ἡ μητέρα τῆς τὴν κυττάζει ἀδάκρυτη καὶ ἔπειτα τὴ σκεπάζει μὲ τὰ σῶμα τῆς.

Στὰ ἀνάκτορα, δοῦλες Ἰταλίδες παρέθεταν στὸν αὐτοκράτορα τὸ ἐπίδεια πνο. Ἐνας θιασὸς ἀπατόλουκα ἐκτελοῦσε θορυβὸν συναλὴ μὲ αὐλοῦς, κρόταλα, τύμπανα, κὺμβάλα καὶ λοιπά, ἀνάλογα πρὸς τὰ ὄργανα τῆς σμερηνίης τεῶς-μπάντ τῶν πολιτισμῶν ἀνθρώπων!

Ὁ Κλαύδιος ἐστρόφηκε πάλι στὸ φαγοπότη. Ἐπάνω σὲ χρυσὰ πιάτα ἔφαγε πῆττες ἀπὸ στήθη παρθεσιῶν πτηνῶν, ἕνα φρασιδὸν παραγεμιστὸ μὲ μαρινάκια καὶ σταφίδες τῆς Σικελίας, ἔφαγε καρδιὰ ξαχαρόπιχτα, ἔφαγε μουρεκκάμα μὲ μέλι τοῦ Ἰμπτῶ, ἔφαγε φρούτα παντὸς εἰδους, ἔφαγε ἕνα ὀλόκληρο ταμί γλυκίσματα καμωμένα ἀπὸ μυγαλόφυλλα, στολισμένα μὲ πολυχρόμα ξαχαρότῃ, ἔφαγε, ἔφαγε, ἔφαγε!... Οἱ ἔσθητοι τὸν κερνοῦσαν κρασιὰ τῆς Σικελίας καὶ τῆς Σάμου εὐόνους κεραλοκροίστας, πικρῶδες, ἅπος λέει ὁ ἱστορικός.

Κατὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ Νάρκισσος ἀνήγγειλε στὸν Κλαύδιο, ὅτι ἡ Μεσσαλίνα πέθανε, χωρὶς νὰ τοῦ πῆ μὲ ποῖον τρόπο. Καὶ ὁ Κλαύδιος, χωρὶς νὰ ζητήσῃ ἐξηγήσεις, ἐξακολούθησε νά τρώῃ!...

Ὅτε καὶ τὴν ἀνέφερε περὶ. Ἡ Γερουσία ἐδοήθησε τὸν αὐτοκράτορα νά τὴν ληρημονήσῃ ἐντέλως, ἐξαφανίζοντας ἀπὸ παντοῦ τὸ ὄνομα τῆς Μεσσαλίνας καὶ τῆς εἰκόνης τῆς. Ἀπὸ μόνον προτομῆς τῆς διεσώθησαν ὡς τὰ χρόνια μας. Ἡ μία βρίσκεται στὸ Μουσεῖο τῆς Φλωρεντίας καὶ ἡ ἄλλη στὸ Καπιτώλιο.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ο ΝΟΣ ΚΑΙ Τ' ΑΜΠΕΛΙ ΤΟΥ

Μιά μέρα ὁ Νῶε εἶχε πλεῖ νὰ φτεγγεὶ κλίματα. Ἐξαίτια ἄμω παρουσιάστηκε ὁ Διάβολος μερσοστὰ του καὶ τοῦ εἶπε :

- Τὶ κανεῖς αὐτοῦ, Νῶε;
- Φτιάνω ἀμπέλι.
- Καὶ τί θὰ σοῦ χρησιμῆνη;
- Ὁ καρπὸς, τὸ ἀπάντησε ὁ Νῶε, εἶτε νοσιῶς, εἶτε ξερός, εἶνε πολὺ γλυκὸς καὶ νόστιμος. Καὶ τὸ κρασί ποῦ βγαίνει ἀπὸ τὰ σταφύλια, εὐφραίνει τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου.
- 'Αφοῦ εἶν' ἔστω, ἴσὲ σὲ βονθισμὸ καὶ ἔγω, εἶπε ὁ Διάβολος. Ἐπειτα ἄμω; θὰ μοιραστοῦμε τὴ σοδειά. Λέξου;
- Δέχομαι, ἀπάντησε ὁ πατριάρχης.
- Τὶ ἔκανε ἄμω τότε ὁ πονηρὸς Σατανᾶς;
- Πῆγε καὶ ἔφραξε ἕνα ἀνῆ, ἕνα λινοτόρι, ἕνα χοῖρο καὶ ἕνα πῆτρο.
- Τὰ ἔσφαξε, ἀνακάτωσε τὸ αἷμα τους καὶ μ' αὐτὸ ἔβραξε τὴ γῆ.
- Τὶ αὐτὸ καὶ ὁ ἀνθρώπος ἄμα φράν τὸν καρπὸ τοῦ κλίματος εἶνε καλὸς καὶ ἡμερὸς σάν ἀνῆ.
- Ἄμα πῆ τὸ κρασί του, φαντάζεται πὼς εἶνε λινοτόρι.
- Ἄμα πῆ πολὺ, γίνεται ἀγορικός καὶ βάνανος σάν χοῖρος.
- Κὶ ἄμα μεθύσει τέλος, μμεῖται πὼς κνήσεις καὶ τοὺς μορφασιμὸς τοῦ πῆτρο.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Οἱ Κινεζοὶ ζητιάνοι εἶνε ἰσχυροειμένοι νὰ πληρώνουν φόρο ἐπιτηδεύματος.

—Στὴ Βαλτική Θάλασσα συμβαίνει σχεδὸν ἕνα ναυάγιο κάθε μέρα.

—Τὸ ἀρχαιότερο κομμάτι δουλεμῶνον οἰδηρὸν βρίσκεται στὸ Βρετανικὸ Μουσεῖο.

—Ἡ τρίχες τοῦ ἀνθρώπου μεγαλώνουν γρηγορότερα ἀπὸ κάθε ἄλλο πράγμα τῆς γῆς.

—Τὸ στέμμα τοῦ βασιλέως τῆς Ρομανίας εἶνε καμωμένο ἀπὸ τὸ οἶδηρο ἐνὸς πυροβόλου ἐχθρικοῦ.

—Τὰ νύχια τοῦ ἀνθρώπου μεγαλώνουν κάθε χρόνο κατὰ δύο ἐκατοστὰ τοῦ μέτρον.

—Μιά ἀχτίδα φωτὸς μπορεί μέσα σ' ἕνα δευτερόλεπτο νὰ περιβάλῃ ὄχιτὸ φορὸς τῆ γῆ.

—Ὅσοι φοροῦσαν ἱσοδμήματα κατὰ τὸ 14ο αἶωνα, πληρώνουν εἰδικὸ φόρο γι' αὐτὰ.

—Τὸ μακρότερο ἀπ' ὅλα τὰ ἔτη ὑπῆρξε τὸ 47 π. Χ., τὸ ὅποῖον κατὰ... διαταγὴν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, εἶχε 445 ἡμέρες.

—Τὰ γομητόσημα κυκλοφόρησαν γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἀγγλία κατὰ τὸ 1840.

—Κάθε μῆνα διακλύουν τὸν Ἀτλαντικὸ τοῦλάχιστο 2.500 πλοῖα.

—Ἡ πρώτη πολιτεία ποῦ ἔδωσε δικαίωμα ψήφου στὴ γυναίκα, εἶνε ἡ Νέα Ἰερσέη τῆς Ἀμερικής.

—Ἡ σιγήθηλα τοῦ νὰ φρατίζωνται τὰ πλοῖα μὲτε καθελκυσθῶν, ἀνάγεται σὲ ἀρχαιοτάτους χρόνους.

—Οἱ χωρικοὶ τῆς Ἰσπανίας πιστεύουν ὅτι τὸ νερὸ, μέσα στὸ ὅποῖο ἔχει πληθεῖ δαχτυλίδι γάμου, γιαντενὴ τὰ ἀφροσάτα μάτια.

—Τὸ ἔδαφος τῆς Κοῦβας εἶνε τόσο εὐφορο, ὥστε σὲ πολλὰ μέρη οἱ κάτοικοι σπέρνουν καὶ θερίζουν τέσσερες φορὸς τὸ χρόνο.

—Ὁ Ἀλμπανός, τὸ γνωστὸ ποῦλὶ τῶν Ὠκεανῶν, ἀκολουθεῖ πηλάγιας τὰ πλοῖα ἐπὶ δύο μῆνες συνεχῶς, χωρὶς νὰ σταματήσῃ ποθενά.

—Οἱ Ἰνδοὶ ὅταν πενθοῦν, ξερίζουν τὴς φαιβοῖτες τῶν.

—Στὴν Ἰρλανδία θεωρεῖται ἀπερὲς νὰ κρατῆ καεῖ ἀνοιχτὴ τὴν ὀμπρέλλα του, ὅταν περὶ νὰ κηδεῖα.

—Λουκάνικα κατασκευαστήνη γιὰ κρῶτη φορὰ κατὰ τὸ ἔτος 898.

—Τὰ ταχυδρομικὰ περιστήρια πετοῦν μὲ ταχύτητα 1.100 περὶπον μέτρον στὸ λεπτὸ.

—Ὁ κρότος τοῦ κερανοῦ ἀκούεται σ' ἀπόστασι ἐννία μίλλιον.

—Ἡ παραφροσῆνη κατὰ τὸ ἕνα τέταρτο ὀφείλεται σὲ κληρονομικὰ αἰτία.

—Ἡ μουροῖνα, ἀπ' τὴν ὁποία ἐξάγεται τὸ ὀμόνιμο λάδι, φραρενεται μὲ παραγάδια.

—Ἡ ἀρχαῖες Ρωμαῖες ἐφοροῦσαν τόσο βαρεῖα σκουλαρίκια, ὥστε τ' αὐτὰ τῶν συχνὰ ἀχλύνουσαν.

—Ὁ Ναπολέον ἀπέθανε στὴν Ἄγία Ἐλένη, ὅστερ' ἀπὸ πενταετὴ αἰχμαλωσία, στὶς 5 Μαῖου 1821.

—Πρῶτὸ κατασκευάσαν χαρτὶ οἱ Κινεζοὶ, ἔπειτα οἱ Πέρσαι καὶ στὸ τέλος οἱ Ἐσραποῖοι.

—Ἡ αἰμυνητὴ βασιλισσὰ μας Ὀλγα ἐνυμφεῦθη σὲ ἡλικία 16 ἐτῶν.

—Ἡ ἀρχαιότερα ἐθνικὴ σημαία τοῦ κόσμου, εἶνε ἡ τῆς Δανίας καὶ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1219.

—Τὸ Μαρόκο τῆς Ἀφρικής διατελεῖ ὑπὸ τὴν κατοχὴ τῶν Ἀγγλων ἀπὸ τὸ ἔτος 1881.

—Σὲ μιὰ φοβερῇ ἐκρηξῇ ἠφαιστεῖου ποῦ συνέβη τὸ 1908 στὴ Μαυριτανία, ἀπέθαναν ἀπὸ ἀσφυξία μέσα σὲ 30 δευτερόλεπτα 26.000 ἀνθρώποι.

—Ἡ πρώτη ἐφημερὶς τοῦ κόσμου ἐξεδόθη τὸ 1563 στὴ Βενετία, ἦταν χειρόγραφη καὶ ἔφερε τὸν τίτλο Ἐραταῖα εἰδήσεις.

—Ἡ Σεβαστοῦπολις κατὰ τὸν Κορμαϊκὸ πόλεμο ἐδοιμωφιδόταν ἐπὶ 322 ἡμέρες.

—Ὁ περιφρῆμος Γάλλος πολιτικὸς Γαμβέτας, πρὶν ἀναμυθῆν στὴν πολιτικὴ, διηθῆνε μιὰ ἐφημερὶδα καὶ ἔπαινε μισθὸ 40.000 δραχ. τὸ χρόνο.

—Μιά ὄκα εἶνε ἀκριβῶς ἴση μὲ 1280 γραμμάρια.

—Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Ἀλφόνσος, ὁ πατέρας τοῦ σμερηνικοῦ, γεννήθηκε στὰ 1857 καὶ πέθανε στὰ 1885, τὴν ἴδια ἀκριβῶς ἡμέρα τῆς γεννήσεως του.

—Τὸ πλοῖο τοῦ κόσμου σῶζεται στὴ Σουηδία, ὀνομαζέται Ἐμμανουήλ καὶ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1749.